

Namatek
True Education

**What is the
cost?**

www.namatek.com

بهای تمام شده چیست؟

فهرست مطالب

1. علت اهمیت محاسبه بهای تمام شده
2. بهای تمام شده چیست؟ (What is the cost of goods Sold)
3. نحوه محاسبه بهای تمام شده (Formula and Calculation for COGS)
4. عوامل مؤثر در محاسبه بهای تمام شده

همانطور که می دانید یکی از مهم ترین پارامترهای مورد نیاز در یک واحد اقتصادی محاسبه بهای تمام شده است. بدون در نظر داشتن این پارامتر ممکن است نه تنها به سود دهی نرسیم بلکه مجموعه ای ضررده داشته باشیم.

در این مقاله به بررسی علل اهمیت، تعریف کلی، عوامل موثر و روش های محاسبه این مقدار می پردازیم.

#1 علت اهمیت محاسبه بهای تمام شده

بدون شک یکی از اولین و البته مهم ترین اهداف در هر واحد اقتصادی و یا کسب و کار، ارائه خدمات و یا فروش محصولات تولیدی و در نهایت

رسیدن به یک سود و درآمد قابل قبول است. اما به نظر شما مهمترین راه برای رسیدن به این هدف بزرگ چیست؟

چگونه می توان دستیابی به سود را که در حقیقت مهم ترین انگیزه در هر کسب و کاری محسوب می شود را تا حدودی تضمین نمود؟

در واقع یکی از قدم های مهم برای رسیدن به این هدف، قابلیت محاسبه کلیه هزینه های صرف شده جهت تولید محصولات و یا ارائه خدمات در یک واحد اقتصادی است. این فرآیند که محاسبه بهای تمام شده نامیده می شود نقش مهمی را در آینده مشاغل ایفاء می کند.

در ادامه بیشتر به بررسی این سؤال خواهیم پرداخت.

اهمیت محاسبه COGS زمانی برای شما معلوم خواهد شد که به اثرات چشمگیر تحلیل و محاسبه آن بر مدیریت هزینه ها پی ببرید.

محاسبه قیمت تمام شده می تواند به نوعی تضمین کننده یک مدیریت صحیح برنامه ریزی برای دستیابی به یک برنامه ریزی صحیح و سازنده در آینده هر واحد اقتصادی باشد.

#2 بهای تمام شده چیست؟ (What is the cost of goods Sold)

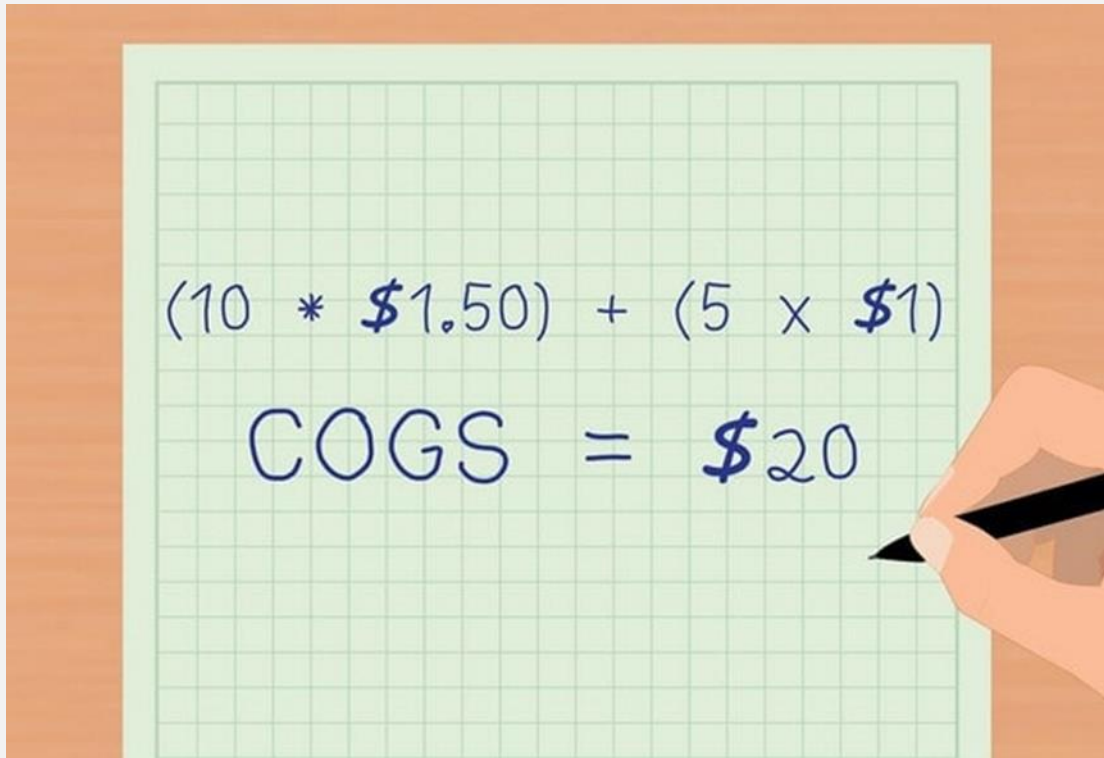

در یک تعریف ساده می توان گفت بهای تمام شده که حسابداری صنعتی نیز نامیده می شود عبارت است از محاسبه کلیه هزینه های مصرفی در تولید هر نوع محصول و یا حتی خدمات. این هزینه را می توان یکی از مهم ترین بخش ها در روند عملکرد یک شرکت به شمار آورد.

محاسبه بهای تمام شده هر کالا می تواند معیاری مناسب برای اندازه گیری قدرت هر واحد اقتصادی و یا سازمان در مراحل طراحی و تولید محصولات باشد.

یک معیار مهم در صورت های مالی که در محاسبه سود ناخالص سازمان نقشی تعیین کننده دارد. البته لازم به ذکر است COGS یا بهای تمام شده شامل هزینه های مستقیم محصولات از جمله هزینه های صرف شده جهت نیروی کار، مواد و سربار تولید می باشد. به طور مثال یک کارخانه تولید یخچال را در نظر بگیرید. COGS در چنین کارخانه تولیدی، مجموعه ای است از کلیه هزینه های صرف شده برای قطعات یخچال به انضمام هزینه نیروی کاری که جهت چیدمان قطعات و تولید یخچال به کار گرفته شده است. اما هزینه هایی نظیر ارسال محصول نهایی و توزیع آن میان خریداران و نمایندگان شامل بهای تمام شده نخواهد بود.

#3 نحوه محاسبه بهای تمام شده (Formula and Calculation for COGS)

$(10 * \$1.50) + (5 * \$1)$
 $\text{COGS} = \$20$

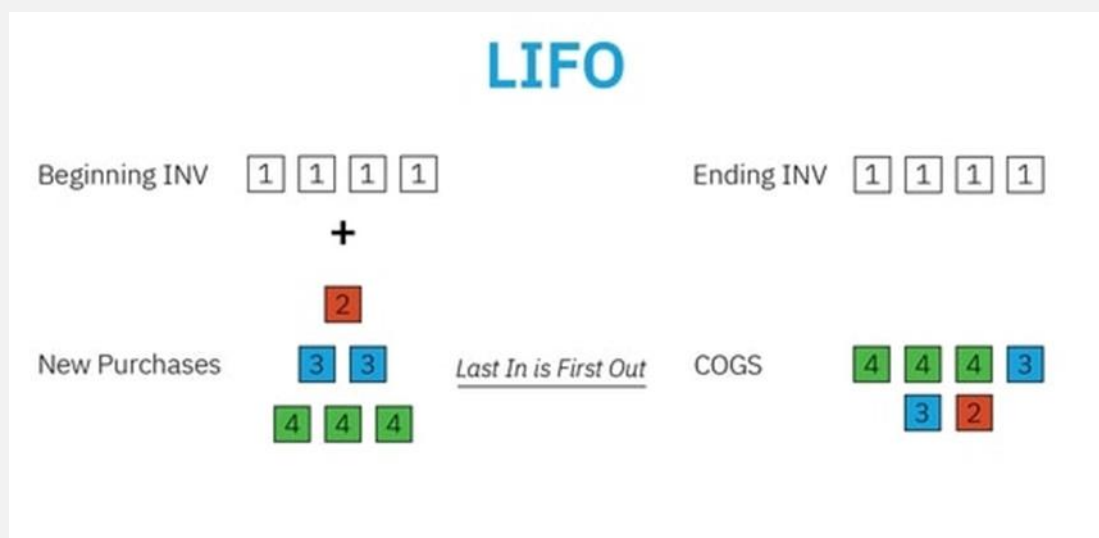
فرمول های مختلفی در محاسبه بهای تمام شده مورد استفاده قرار می گیرند که در این قسمت به برخی از روش های محاسبه اشاره خواهیم نمود.

#3-1 روش فایفو (FIFO)

در روش فایفو اولویت فروش با کالایی می باشد که قبل از دیگر کالاها وارد انبار شده است. به عبارتی قدیمی ترین کالای موجود در انبار در اولویت فروش قرار خواهد گرفت و به این ترتیب موجودی در پایان دوره برابر خواهد بود با محصولات و کالاهایی که به تازگی به انبار اضافه شده اند.

#3-2 روش لایفو (LIFO)

در روش لایفو (LIFO) بر خلاف شیوه فایفو عمل می شود. به این ترتیب که آن چه که در اولویت فروش قرار می گیرد کالایی است که جزئی از آخرین محصولات وارد شده به انبار است.

پس موجودی انبار در شیوه لایفو برابر با کالاهایی است که سابقه بیشتری داشته و در ابتدا به انبار وارد شده اند.

#3-3 روش میانگین و استاندارد

در روش میانگین جهت محاسبه بهای تمام شده زمان ورود به انبار کالا دیگر اهمیتی ندارد و قیمت کالا با در نظر گرفتن مجموع خریده ها و موجودی اول دوره و تقسیم نمودن حاصل آن بر تعداد مشخص خواهد شد.

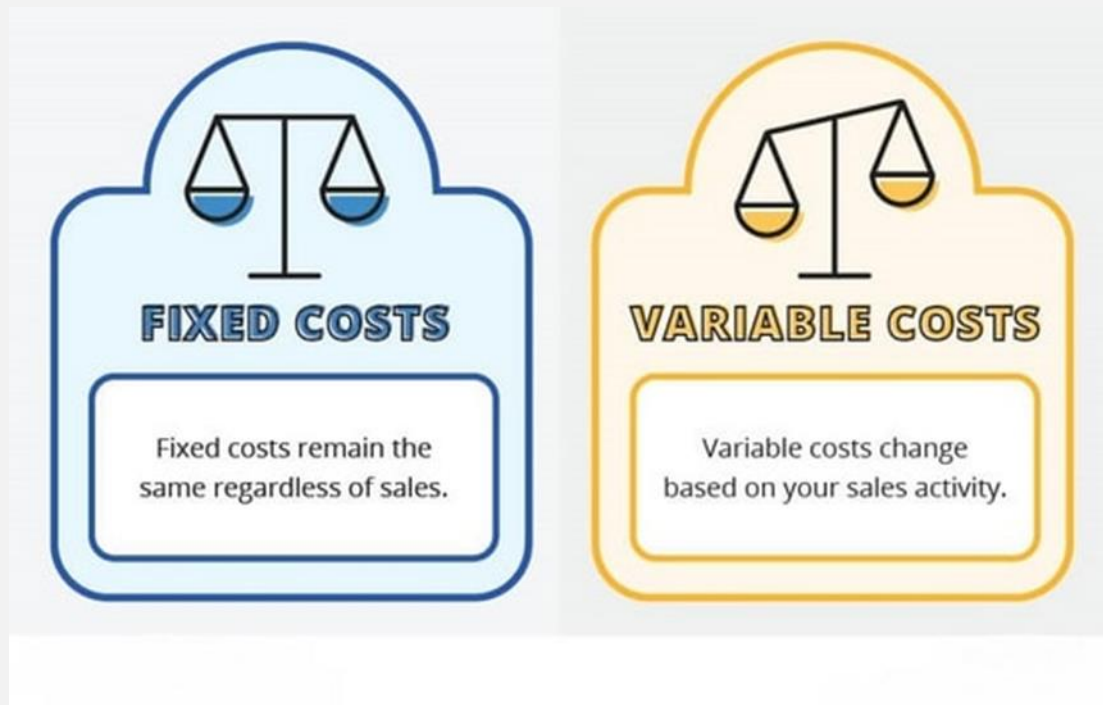
در روش استاندارد نیز آن چه که به عنوان قیمت استاندارد برای کالا تعریف می شود قیمتی واحد است و بهای تمام شده در این روش برابر با حاصلضرب قیمت استاندارد در تعداد می باشد. به عبارتی با تعیین یک قیمت استاندارد برای کالا و ضرب آن در تعداد محصولات می توان به قیمت تمام شده دست پیدا کرد.

#3-4 آخرین خرید

در روش آخرین خرید، محاسبه بهای تمام شده بر اساس قیمت آخرین خرید به دست خواهد آمد. به عبارتی بها در این روش از فرمول حاصلضرب قیمت آخرین خرید در تعداد کالا به دست خواهد آمد که در نتیجه آن قیمت تمام شده کالا افزایش یافته و سبب کاهش میزان سود خواهد شد.

#4 عوامل مؤثر در محاسبه بهای تمام شده

محاسبه قیمت تمام شده وابسته به عواملی است که در این بخش به بررسی آن خواهیم پرداخت.

#4-1 هزینه های ثابت و نیمه ثابت (Fixed costs)

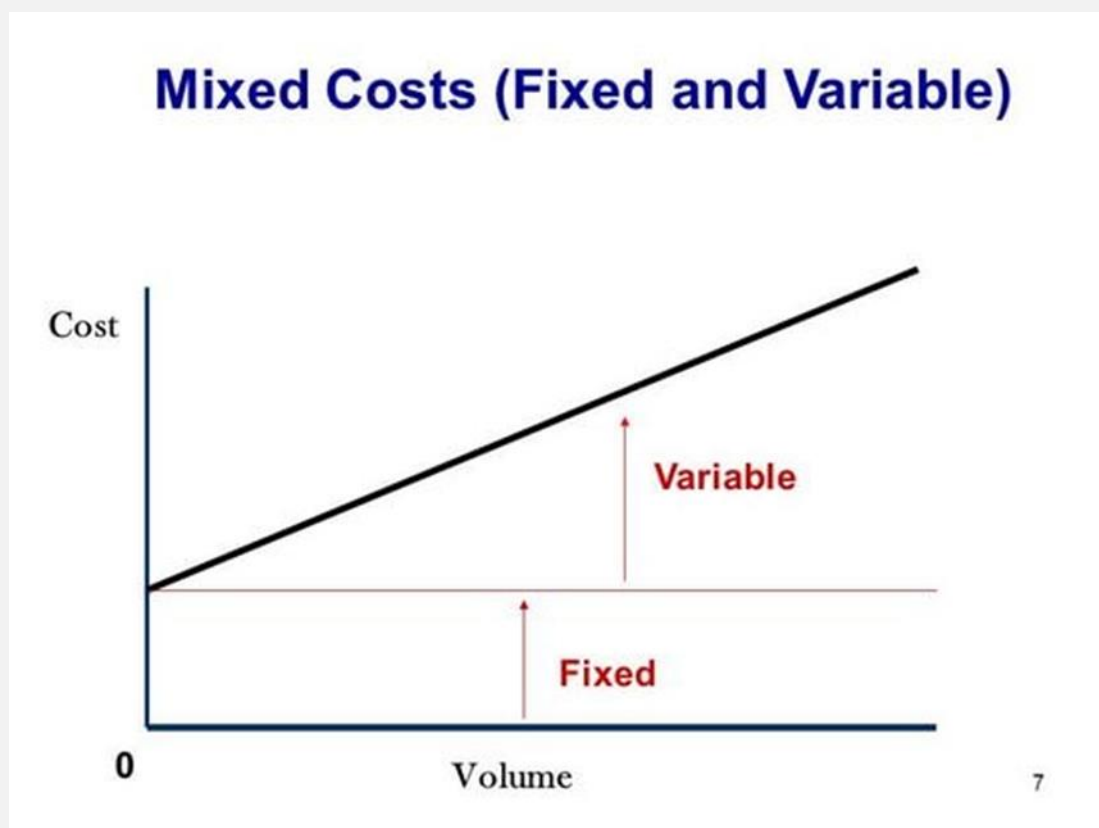
هزینه های ثابت به عنوان یکی از عوامل مؤثر در محاسبه بهای تمام شده شامل اقلامی است که به طور ثابت در کلیه مراحل فعالیت ثابت خواهند ماند.

هزینه های نیمه ثابت نیز شامل هزینه هایی است که با بالا رفتن میزان فعالیت به حالت پلکانی افزوده خواهد شد.

به طور کلی اقلام ثابت را می توان به دو دسته تقسیم نمود:

1. اقلامی نظیر پرداخت مالیات که امکان حذف آن ها وجود ندارد.
2. اقلامی مانند هزینه های مربوط به بازاریابی که با در نظر گرفتن ضرورت هر سازمان امکان ایجاد تغییر و یا حذف آن وجود دارد.

#4-2 هزینه های متغیر و نیمه متغیر & variable) (Semi-variable costs)

هزینه های متغیر شامل اقلامی خواهد شد که با در نظر گرفتن سطح فعالیت امکان افزوده شدن و یا کاهش آن وجود دارد و به عبارتی این هزینه ها قابل برنامه ریزی توسط مدیران هر سازمان است.

هزینه های متغیر به طور کلی به بخش های زیر تقسیم می شود:

1. موادی که به طور مستقیم در تولید به کار می رود

2. دستمزد پرداختی در تولید

3. سربار ساخت

4. هزینه های صرف شده در بخش توزیع و فروش
5. هزینه هایی نظیر لوازم خریداری شده برای بخش اداری و یا سوخت، آب و برق مصرفی و نظایر آن

هزینه های نیمه متغیر نیز شامل هزینه هایی است که با افزایش سطح فعالیت افزایش خواهد یافت اما این افزایش نسبت متغیری خواهد داشت.

هزینه های متغیر خود به دو بخش تقسیم می شود:

1. با بالا رفتن سطح فعالیت به صورت نزولی به هزینه ها افزوده می شود.

2. با بالا رفتن سطح فعالیت به صورت صعودی به هزینه های افزوده می شود.

#3-4 هزینه های مختلط (Mixed costs)

هزینه های مختلط در محاسبه بهای تمام شده شامل هزینه هایی است که قسمتی از آن را می توان جزء هزینه های ثابت و قسمت دیگر را بخشی از هزینه های متغیر محسوب نمود و در حقیقت از الگوی خاصی تبعیت نمی کنند.

به عنوان نمونه می توان هزینه های آب و برق را مثال زد.